

KUOPION SEUDUN PSORIASISYHDISTYS RY – HISTORIIKKI V. 2020

Yhdistyksen historiikkia on täydennetty viimeisten viidentoista vuoden osalta v. 2020 marraskuussa.

Päivityksen pohjana on ollut yhdistyksen 30-vuotisjuhlaan vuonna 2005 valmistunut historiikki.

Kuopion seudun psoriasisyhdistys ry perustettiin 25.10.1975. Yhdistysrekisteriin nimi merkittiin 20.5.1976. Perustamiskokouksessa liittyi jäseneksi 61 henkilöä.

Yhdistyksen tarkoituksena oli alunperin toimia alueellaan asuvien psoriaatikkojen yhdysseiteenä ja pyrkiä edistämään jäsentensä hoito-, kuntoutumis- ja yhteistyömahdollisuuksia.

Yhdistyksen perustamisen aikoihin psoriasiksesta tiedettiin hyvin vähän, joten yhdistystä tarvittiin ennen kaikkea tiedonjakajaksi sekä psoriaatikoille että suurelle yleisölle. Myös toisten psoriaatikoiden tapaaminen oli tärkeää.

Jäsenmäärä yhdistyksessä on ollut suurimmillaan yli 500 henkeä, josta se pieneni, kun Varkauden seutu perusti oman yhdistyksensä vuonna 1998 ja Ylä-Savo vuonna 1999.

Ylä-Savon yhdistys lopetti toimintansa vuonna 2007 ja osa sen jäsenistä siirtyi Kuopion yhdistyksen jäseniksi. Vuoden 2019 lopussa Varkauden yhdistys lopetti toimintansa ja osa sen jäsenistä siirtyi Kuopion yhdistyksen jäseniksi. Vuoden 2019 syksyllä yläsavolaiset jäsenet perustivat Iipsori-ryhmän, joka toimii Kuopion yhdistyksen alaisena.

- vuoden 2015 lopussa yhdistyksessä oli 427 jäsentä
- vuoden 2019 lopussa yhdistyksessä oli 376 jäsentä ja
- vuoden 2020 marraskuussa yhdistyksessä oli 402 maksanutta jäsentä.

Yhdistyksen puheenjohtajat:

Eeva-Kaisa Karhunen	1975
Martti Toivanen	1976-1977
Birgit Pajusilta	1978-1980
Hilkka Miettinen	1981-1982
Martti Miettinen	1983-1991
Ahti Salo	1992-1994
Kaija Kröger	1995-1997
Heikki Laaksonen	1998-2004
Taisto Issukka	2005-2005
Seija Ålander	2006-2015
Arvo Korhonen	2016-2017
Seija Ålander	2018-2018
Pirjo Laitinen	2019-

Yhdistyksen sihteerit:

Birgit Pajusilta	1975-1977
Helena Kortelainen	1978-1979
Pirjo Häkkinen	1980-1983
Anja Voutilainen	1984-1985
Anja Hölländer	1986-1997
Anja Voutilainen	1998-2000
Raili Vartiainen	2001-2002
Anja Voutilainen	2003-2004
Pia Juntunen	2005-2014
Pirkko Ollikainen	2015-2016
Pia Juntunen	2017-

Rahastonhoitajana toimi Anja Voutilainen vuodesta 1976 alkaen vuoteen 2009 saakka ja siitä lähtien rahastonhoitajana toimi Pirkko Ollikainen vuoteen 2019 saakka.

Vuoden 2020 alusta kirjanpito siirrettiin yhdistyksen ulkopuolisen henkilön hoidettavaksi.

Yhdistyksellä on ollut edustajia liiton päättävissä elimissä seuraavasti:

Liittovaltuustossa:

Pirjo Häkkinen	1984-1986
Martti Miettinen	1987-1998
Heikki Laaksonen	1999-2005
Seija Ålander	2008-2014

Psoriasisliiton liittohallituksessa:

Pirjo Häkkinen	1982-1983
Ahti Salo	1993-1995
Suoma Virnes (varajäsen)	2020-

Tiedottaminen sekä virkistys- ja koulutustoiminta

Yhdistys on postittanut jäsenilleen kaksi jäsentiedotetta vuosittain. Niissä on kerrottu jäsentapahtumista ja muista ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen kotisivulla (kuopso.net) on kerrottu tulevista tapahtumista ja sinne on tallennettu myös jäsentiedotteet, toimintasuunnitelmat ja toimintakertomukset. Tapahtumista on ilmoiteltu myös Psoriasisliiton verkkosivulla, Ihonaika -lehdessä sekä yhdistyksen facebook-sivulla. Vuosittain on järjestetty pikkujoulu, yleensä syyskokouksen yhteydessä. Keväisin on järjestetty jäsentapaaminen kevätkauden lopettajaisten merkeissä ja syyskausi on aloitettu jäsentapaamisella. Psoriasisista on tuotu tunnetuksi järjestämällä erilaisia tapahtumia toisten vammaisjärjestöjen kanssa. Yhdistys oli vuodesta 2012 mukana Elimet -ryhmässä yhdessä kuuden muun kuopiolaisen potilasjärjestön kanssa ja ryhmä teki yhdistysten esittelyvierailuja eri paikkakunnille ja mm. terveyskeskuksiin. Sittenmin tämän vapaamuotoisen ryhmän toiminta on hiipunut. Yhdistys on osallistunut Kuopio Festivals ry:n järjestämään Olonkorjuutori -tapahtumaan vuodesta 2011 lähtien. Yhdistys on esittäytynyt Kuopion yliopistollisessa sairaalassa v. 2019 aloittaneella OLKA-pisteellä. Lisäksi yhdistys on ollut mukana Kuopiossa järjestetyssä Potilaan päivässä sekä erilaisissa messutapahtumissa. Yhdistys on myös kuopiolaisten vammais- ja kansanterveysyhdistysten yhteistyöorganisaatio Tukipilarin jäsen.

Vuonna 1999 Psoriasisliitto aloitti nivelpsoriasisprojektin Iloa pintaan - liikettä niveliin. Projektin tehtävänä oli saada liikunta psoriaatikoiden pysyväksi elämäntavaksi ja osaksi paikallisyhdistysten toimintaa. Liikuntavastaavien koulutus aloitettiin ja yhdistyksestä koulutukseen osallistuivat Raili Vartiainen ja Pirkko Ollikainen. Vuosi 2019 oli yhdistyksessä vilkas kouluttautumisvuosi: Sari Kantosalo osallistui Psoriasisliiton ja SoVeLin yhdessä järjestämään Liikkeelle -peruskoulutukseen, Helvi Pitkänen osallistui Psoriasisliiton vertaisohjaajakoulutukseen ja Suoma Virnes osallistui Vesiliikuntaohjaajien kurssille. Myös vuonna 2020 kouluttautumista on jatkettu – Eija Luostarinen osallistui Liikunnan vertaisohjaajan koulutukseen Tampereella. **Oliko muita koulutuksia?**

Kuntoutustoiminta

Psoriaatikot ovat voineet hakea erilaisille sopeutumisvalmennuskursseille sekä RAY:n, sittemmin STEA:n tukemille ilmastohoitomatkoiille, sittemmin aurinkopainotteisille sopeutumisvalmennus-matkoille.

Yhdistyksellä on ollut vuodesta 1989 alkaen UVB-hoitolamppuja sekä myöhemmin myös valokampa. Koulutetut lamppuvastaavat ovat lainanneet niitä yhdistyksen jäsenille kotiin.

Lamppujen käyttö vähentyi kuitenkin huomattavasti ja niiden vuokraus lopetettiin vuoden 2016 alussa. Lamput hävitettiin asiaankuuluvalla tavalla.

Vuoden 2001 syksyllä uutena kuntoutusmuotona alkoi vertaisohjattu viikoittainen allasjumppa. Ohjaajina toimivat ensin Raili Vartiainen vuosina 2001-2005 ja Pirkko Ollikainen vuosina 2006-2015 sekä syksystä 2015 lähtien Suoma Virnes.

Vuodesta 2012 lähtien yhdistyksellä on ollut viikottainen kuntosalivuoro Suokadun palvelutalolla ja vuodesta 2014 lähtien myös Puijonlaakson palvelukeskuksessa. Suokadun kuntosalivuorosta luovuttiin vuoden 2020 alussa.

Kuntoutumistoimintaa ohjaamassa ja alueellisesti sitä toteuttamassa on vuodesta 1989 alkaen toiminut Psoriasisliiton aluesihteeriksi, sittemmin nimikkeellä järjestösuunnittelija, jonka toimipaikkana on Kuopio. Aluesihteerinä ovat toimineet Anja Ruokonen, Kai Hyttinen sekä Hannele Matero, jonka sijaisena toimivat vuorollaan Pirjo Ruotsalainen, Marja Miettinen ja Jenni Tuomainen. Vuodesta 2012 järjestösuunnittelijana on toiminut Teuvo Leppänen.

Järjestökoulutus

Psoriasisliitto on kouluttanut yhdistyksiin tukihenkilöitä vertaistueksi psoriasisikseen sairastuneille sekä psoriasisasiamiehiä toimimaan kuntatasolla yhteyshenkilöinä viranomaisiin. Lisäksi Psoriasisliitto on järjestänyt koulutus- ja neuvottelupäiviä yhdistysten puheenjohtajille, sihteereille, rahastonhoitajille ja muille hallituksen jäsenille. Vuosittain järjestetyt järjestöpäivät sekä aluekoulutus- ja kokouspäivät ovat mahdollistaneet myös muiden psoriasisyhdistysten edustajien tapaamiset.

Toimitilat

Yhdistyksen kokoukset ja jäsentilaisuudet järjestettiin alussa vaihdellen KYSin (silloin KYKS) tiloissa ja esim. mielenterveysyhdistyksen kerhotilassa. Myös pankkien ja ravintoloiden tiloja hyödynnettiin jäseniltoja järjestettäessä. Syksyllä 1988 yhdistys vuokrasi Hallikatu 15:n alakerrasta huonetilan, joka oli avoinna aluksi päivystysluonteisesti kaksi tuntia tiistai-iltaisina. Samaan aikaan Psoriasisliitto avasi toimiston Kuopiossa Niiralankadulla.

Psoriasisliitto on ollut alusta asti mukana Kuopion seudun järjestöjen yhteistyössä eli ns. Majakassa. Majakan ensimmäinen toimisto oli Maaherrankadulla Lujatalon rakennuksessa. Toiminta käynnistyi vuoden 1993 alussa ja Psoriasisliiton aluetyöntekijänä oli tuolloin Anja Ruokonen. Yhdistyksellä ei ole ollut vuodesta 1992 lähtien omaa toimitilaa, mutta yhdistys sai käyttää liiton toimitiloja kokouksiin siihen saakka kunnes liiton toimisto muutti pienempään tilaan Kotkankallionkadulle. Viime vuosina yhdistyksen hallitus on kokoontunut mm. Suokadun palvelutalolla sekä hallituksen jäsenten kotona ja jäseniltoja on järjestetty sekä palvelutaloilla että pankkien ja ravintoloiden tiloissa.

Yhdistys vuokrasi vuosina 2013-2015 Leväselältä varastotilaa, jossa säilytettiin kirjanpitoaineistoa sekä yhdistyksen muuta materiaalia. Varastosta luovuttiin vuoden 2015 lopulla ja arkistoitavaa materiaalia säilytettiin sitten sihteerin kotona. Varastotilaksi vuokrattiin uudelleen vuonna 2018 erillinen varastotila keskustasta, mutta siitä luovuttiin vuonna 2019 ja siitä lähtien arkisto- ym. materiaali on ollut psoriasisiamiehen varastotilassa.

Talous

Yhdistyksen toiminta on rahoitettu pääosin Psoriasisliiton maksamilla jäsenmaksupalautuksilla. Kuopion kaupunki on myöntänyt yhdistykselle vuosittain hakemuksen perusteella yleisavustusta, joka on tarkoitettu toimintasuunnitelman mukaiseen toimintaan. Varoja on hankittu myös kahdesti vuodessa järjestetyillä myyjäisillä sekä arpajaisilla. Vuonna 2019 myyjäisten määrää vähennettiin ensin yhteen ja vuonna 2020 myyjäiset jätettiin pois toimintasuunnitelmasta.

Vuodesta 1988 alkaen yhdistys on voinut olla mukana vammais- ja kansanterveystyön vaalikeräyksissä omalla toiminta-alueellaan. Keräyksiä on vuodesta 2011 lähtien järjestetty nimellä Pieni ele -keräys.

Psoriasisliiton jäsenjärjestöavustusta on voitu hakea vuodesta 2016 alkaen ja sitä yhdistys on käyttänyt vuosittain jäsentensä virkistystoimintaan. Vuonna 2019 yhdistys haki ja sai jäsenjärjestöavustusta myös tietokoneen hankintaan ja vuonna 2020 yhdistykselle ostettiin uusi puhelin jäsenjärjestöavustuksella.

Muutosten edessä

Yhdistystoiminta on monella tavalla muuttumassa. Myös Kuopion seudun psoriasisyhdistyksen jäsenistö ikääntyy ja ympäröivä yhteiskunta muuttuu.

Kun Ylä-Savon yhdistys lakkautettiin vuonna 2007 ja Varkauden yhdistys vuoden 2019 lopussa, yhdistyksen toiminta-alue laajentui entisestään ja se on tuonut uusia haasteita jäsenistön tavoittamiseen.

Yhdistyksen vapaaehtoistoimijat ovat siis monen haasteen edessä ja tulevaisuudessa joudutaan miettimään, miten yhdistys voisi parhaiten ja edelleen toimia jäsentensä hyväksi. Tässä tilanteessa yhdistyksen hallitus toivoo aktiivisuutta jäsenistöltään ja toivottaa kaikki kehitysideat tervetulleiksi.

Kuopiossa 28.11.2020